

DOI: 10.31648/kpp.10993

Bartosz Zajac

Zakład Karny w Barczewie

ORCID: 0000-0002-4819-4313

bartoosz.z@interia.pl

Negatywny odbiór medialny pracy funkcjonariuszy Służby Więziennej

Wstęp

W Służbie Więziennej zatrudnionych jest 26 971 funkcjonariuszy oraz 1826 pracowników cywilnych¹. Stanowi formację realizującą zadania związane z obsługą systemu więziennictwa, w szczególności będąc odpowiedzialną za realizowanie kary pozbawienia wolności², tymczasowego aresztowania oraz prowadzenia szeroko pojętych oddziaływań resocjalizacyjnych względem osób pozbawionych wolności³. Swoje zadania wykonuje z uwzględnieniem poszczególnych działów i stanowisk, które różnią się m.in. liczbą, częstotliwością oraz rodzajem kontaktu z osobami pozbawionymi wolności⁴. Praca ta często jest niewidoczna dla ogółu społeczeństwa, obciążona licznymi problemami i trudnościami, z którymi mierzy się cały personel w zakładzie karnym, niezależnie od przynależności do konkretnego działu⁵.

Mimo coraz większej liczby opracowań na temat pracy funkcjonariuszy Służby Więziennej nadal niewiele wiadomo o jej specyfice. Wynika to m.in. z faktu, że wiele informacji na temat osób pozbawionych wolności jest niedostępnych osobom spoza

¹ Roczna informacja statystyczna za 2023 r. [stan zatrudnienia na dzień 31.12.2023], <https://www.sw.gov.pl/strona/Statystyka> (data dostępu: 20.06.2025).

² G. Fuch, *Gwarancje proceduralne zapewnienia osobistego bezpieczeństwa cudzoziemcom osadzonych w jednostkach penitencjarnych w Polsce*, „Europejski Przegląd Prawa i Stosunków Międzynarodowych” 2023, nr 3, s. 160.

³ M. Lewandowski, *Zadania Służby Więziennej na rzecz bezpieczeństwa państwa – kierunki zmian*, „Wiedza Obronna” 2019, nr 1–2, s. 120.

⁴ D. Szarżała, *Patologiczne zachowania więźniów w kontekście izolacji i resocjalizacji penitencjarnej*, Warszawa 2013, s. 37–39.

⁵ A. Nowogrodzka, K. Kulawik, *Realizacja ustawowych zadań Służby Więziennej a warunki pełnienia służby przez funkcjonariuszy Służby Więziennej*, [w:] M. Szewczyk, S. Grzesiak (red.), *Potencjał kadrowy Służby Więziennej w kontekście wykonywanych zadań służbowych*, Warszawa 2022, s. 29.

środowiska więziennego⁶. Z drugiej zaś strony media interesują się Służbą Więzienną wyłącznie w kontekście naruszeń praw osadzonych oraz innych zdarzeń godzących w prawidłowe realizowanie ich statutowych zadań⁷. Jak słusznie zauważa Maria Nielaczna, „przeciętny obywatel nie wie, czym jest więzienie i jego administracja, a wobec tego nie ma pożywki dla swojej wyobraźni”⁸.

Przedmiotem rozważań w ramach niniejszej pracy jest przybliżenie problematyki negatywnego odbioru medialnego pracy funkcjonariuszy Służby Więziennej. W szczególności wskazane zostaną czynniki potencjalnie wpływające na postrzeganie pracy więźniaków, rodzaje negatywnych zdarzeń występujących w formacji oraz wybrane przykłady doniesień medialnych na temat funkcjonowania więziennictwa.

Negatywny odbiór medialny pracy funkcjonariusza Służby Więziennej

Zły odbiór medialny pracy funkcjonariuszy Służby Więziennej jest jednym z blisko 30 problemów występujących w formacji⁹. Nie jest to jednak domena wyłącznie tej służby, lecz bywa charakterystyczna dla wielu formacji mundurowych realizujących zadania na rzecz bezpieczeństwa publicznego. W przypadku Służby Więziennej negatywny odbiór społeczny związany jest z m.in. restrykcyjnym oddziaływaniem na jednostkę kosztem jej wolności¹⁰. Jak słusznie zauważa Zbigniew Gospodarowicz, Służba Więzienna nie poradziła sobie z odbiorem jej pracy w okresie reżimu komunistycznego i następujących przemian społecznych¹¹. Dodatkowo wizerunku Służby Więziennej nie poprawiają opisy wykreowane przez filmy, programy telewizyjne czy inne przekazy medialne bazujące na pewnych mitach czy niemal legendach, w szczególności gdy przekazywane są w sposób przejawiony oraz wyrwany z szerszego kontekstu¹². Jak wskazuje Jerzy Migdał, media słabo znają specyfikę pracy w więziennictwie, zaś przekazy medialne bazują na sensacji czy wręcz odwołują się do pewnego rodzaju folkloru związanego z funkcjonowaniem więziennictwa i całego systemu odbywania kary pozbawienia wolności¹³, stosując liczne osady i szkodliwe stereotypy¹⁴.

⁶ M. Nosarzewska-Boczek, *Bezpieczeństwo funkcjonariuszy Służby Więziennej*, „Zeszyty Naukowe Pro Publico Bono” 2020, nr 1, s. 32.

⁷ Z. Gospodarowicz, *Ewolucja doktryny ochronnej – wymuszona zewnętrznie konieczność czy świadomy proces humanizacji*, „Roczniki Pedagogiczne” 2019, t. 11, s. 168–169.

⁸ M. Nielaczna, *Mechanizm niedoskonały? Dobra administracja więzienna – ustalenia i konkluzje badawcze*, Warszawa 2017, s. 26.

⁹ B. Zając, *Współczesne problemy więziennictwa z perspektywy funkcjonariuszy Służby Więziennej*, „Studia Prawnicze KUL” 2022, nr 3(91), s. 253.

¹⁰ P. Gromek, T. Kośmider, M. Kuryłowicz, A. Woźniak, *Problematyka funkcjonowania obiektu penitencjarnego w sytuacji wystąpienia katastrof w Polsce – badania fokusowe*, „The Prison System Review” 2022, nr 117, s. 55.

¹¹ Z. Gospodarowicz, op. cit., s. 168.

¹² M. Urlińska, M. Urlińska, *Funkcjonariusz Służby Więziennej – obszar problemów wpisanych w rolę społeczną*, „Pedagogika Christiana” 2015, nr 2(36), s. 126.

¹³ J. Migdał, *Służba Więzienna – model a rzeczywistość. Próba oceny*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2005, z. 1, s. 142.

¹⁴ J. Pomiankiewicz, *Stres i wypalenie zawodowe funkcjonariuszy Służby Więziennej – uwarunkowania, przejawy, konsekwencje. Zarys problemu*, „Przegląd Więziennictwa Polskiego” 2010, nr 67, s. 50–52.

Aktualnie, jak słusznie wskazuje Mariusz Snopek, praca w więziennictwie cechuje się niskim prestiżem społecznym i negatywnym stosunkiem społeczeństwa do funkcjonariuszy¹⁵. Natomiast Robert Poklek odnosi się do faktu, że nadal w społeczeństwie istnieje niekorzystny pogląd dotyczący personelu więziennego w kontekście negatywnego oddziaływania ze strony osób pozbawionych wolności na życie funkcjonariuszy, które następnie przekłada się na sposób funkcjonowania. Sama grupa zawodowa uznawana jest jako mocno hermetyczna, cechująca się relatywizmem moralnym oraz wykazująca znaczny poziom znieczulicy społecznej. Niekorzystnie odbierane są również przywileje związane ze wcześniejszą emeryturą czy też uprzywilejowaną pozycją społeczną¹⁶. Negatywny obraz medialny jest uznawany również jako jedno ze źródeł stresu zawodowego¹⁷. Jednocześnie trudno przyjąć taką narrację stosowaną przez media. Wynika ona wprost ze specyfiki służby – nawet w odniesieniu do innych formacji, bo o ile Policja czy też Straż Pożarna realizują wiele działań na rzecz społeczeństwa, to działania Służby Więziennej są mniej spektakularne oraz widoczne dla ogółu społeczeństwa. Trudno bowiem pisać o braku ucieczki z terenu zakładu, panującym spokoju w „zakładzie” czy też prowadzonych oddziaływaniach resocjalizacyjnych, skoro nie są one jawne, a zarazem wynikają z ustawowych zadań Służby Więziennej¹⁸. Media, stosując „głośne” i chwytliwe tytuły, wpływają negatywnie na odbiór wizerunku Służby Więziennej. Przedstawiając jednoznaczne opisy odbywania kary, a także samego zakładu karnego jako bezlitosnego systemu, nie tylko bazują na stereotypach i marginalizują personel więzienny, jak również dodatkowo stygmatyzują osoby pozbawione wolności¹⁹.

Zawód więziennika postrzegany jest jako *dirty work*²⁰, co wnika wprost z zadań, które są realizowane wobec specyficznej grupy osób – zdemoralizowanych, wykluczonych oraz popełniających liczne przestępstwa. Sama praca pod tym względem jest z jednej strony społecznie potrzebna, zaś z drugiej cechuje ją niska efektywność wynikająca z nieskutecznych procesów resocjalizacyjnych. Jak zaznacza R. Poklek, wśród innych elementów wpływających na negatywny wizerunek Służby Więziennej wskazuje się również na negatywną selekcję. Jest to określenie dotyczące procedury przyjęć do formacji, gdzie rekrutuje się osoby bez szczególnych uzdolnień oraz aspiracji zawodowych. Do innych niekorzystnych elementów związanych z postrzeganiem formacji wskazuje się na działanie mediów i brak świadomości społecznej dotyczącej wykonywanych zadań służbowych przez funkcjonariuszy²¹.

¹⁵ Szerzej: M. Snopek, *Etat za wielkim murem, czyli o istocie personelu więziennego*, „International Journal of New Economics and Social Sciences” 2023, nr 4(20), s. 51.

¹⁶ R. Poklek, *Motywacja zawodowa funkcjonariuszy rozpoczynających pracę w zawodzie więziennika*, „Forum Socjologiczne” 2020, nr 10, s. 233–234.

¹⁷ E. Mojs, A. Nowogrodzka, *Sytuacje trudne i traumatyczne w pracy funkcjonariusza więziennictwa*, „International Journal of New Economics and Social Sciences” 2023, nr 7(23), s. 188.

¹⁸ B. Zajac, *Wybrane problemy współczesnego więziennictwa w Polsce*, „Kortowski Przegląd Prawniczy” 2022, nr 1, s. 69.

¹⁹ A. Lewicka-Zelent, F. Pira, E. Grudziwska, *Polish prison from media and real life perspective. Student's opinions based on the „Deep Water” series and academic knowledge*, „Prawo w Działaniu” 2024, nr 59, s. 60.

²⁰ Zob. K. Miśkiewicz, *Who was I? The dual role of the researcher of study – „dirty work” in the field by family probation officers in Poland*, „Przegląd Badań Edukacyjnych” 2024, nr 1(46), s. 263.

²¹ R. Poklek, *Zarys psychologii penitencjarnej. Pomiedzy teorią a praktyką*, Poznań 2016, s. 146–147.

Czynniki negatywnie wpływające na postrzeganie pracy funkcjonariuszy Służby Więziennej

Służba Więzienna pojawia się w medialnych przekazach zazwyczaj, gdy występują poważne zagrożenia bezpieczeństwa zakładu karnego, naruszana jest godność osób pozbawionych wolności, występuje zgon w warunkach izolacji czy też pojawia się sytuacja korupcyjna. Katalog zdarzeń ma charakter otwarty, z zastrzeżeniem, że są one jednoznacznie negatywne z punktu widzenia opinii publicznej.

Zakład karny jako miejsce izolacji

Sama instytucja zakładów karnych związana jest z pewną krytyką i wpływa na jej odbiór społeczny. Wynika ona wprost z organizacji więziennictwa oraz różnic między stawianymi celami, oczekiwaniem a ich rezultatem. Jest to środowisko nieprzyjazne zarówno dla osób w nim przebywającym, jak również dla personelu więziennego. Niejednokrotnie rezultatem obywania kary pozbawienia wolności nie jest poprawa zachowania, lecz pogłębiające się niedostosowanie społeczne i prawne, co nie sprzyja skutecznemu powrotowi do społeczeństwa przez skazanych²².

Należy pamiętać, że w istocie zakłady karne są przykładami instytucji totalnych. Związane są one z istnieniem rozległego systemu przepisów, stanowisk, ról, instytucji oraz sankcji za określone zachowania. W odniesieniu do zakładu karnego są to przepisy prawne regulujące funkcjonowanie całokształtu więziennictwa oraz praw i obowiązków podmiotów w nim uczestniczących – osób pozbawionych wolności oraz personelu więziennego. Problematiczne jest tutaj dokładne określenie i opisanie wszystkich sytuacji i zachowań, mogących potencjalnie mieć miejsce w jednostkach penitencjarnych²³. Jak słusznie zauważa Emilia Chronowska-Sioła, instytucja totalna nie daje gwarancji spełnienia stawianych przed nią ról i zadań. Dodatkowo w perspektywie długoterminowej pogłębiać się będą problemy osób w niej przebywających i nasilać niepożądane zjawiska²⁴.

Korupcja

Jak zauważa Monika Kotowska w przeprowadzonych badaniach dotyczących korupcji, zjawisko to wpływa również na niekorzystny obraz medialny formacji Służby Więziennej. Zdarzenia korupcyjne z udziałem funkcjonariuszy więziennictwa nie tylko zaburzają prawidłowy tok służby, godzą w bezpieczeństwo całej jednostki penitencjarnej, lecz również stanowią poważne wyzwanie dla więziennictwa, które nadal pozostaje nierozwiązane²⁵. Adriana Dróżdź zalicza korupcję do zagrożeń wewnętrznych jednostek

²² J. Rejman, *Zmiana w polskim systemie więziennictwa. Ograniczenia i możliwości*, Warszawa 2013, s. 60.

²³ J. Helios, W. Jedlecka, T. Kalisz, *Zakład karny i szkoła jako przykłady instytucji totalnych*, Wrocław 2020, s. 74–75.

²⁴ E. Chronowska-Sioła, *Wybrane problemy współczesnej polityki penitencjarnej w Polsce*, „Świat Idei i Polityki” 2023, nr 1, s. 197.

²⁵ Zob. M. Kotowska, B. Zając, *Problematyka korupcji w warunkach penitencjarnych w opinii funkcjonariuszy Służby Więziennej*, „The Prison System Review” 2023, nr 118, s. 64.

penitencjarnych, zagrażających nie tylko funkcjonariuszom, lecz również osobom pozbawionym wolności oraz naruszając godność całego systemu więziennictwa²⁶. Jak wskazują dane statystyczne udostępnione przez Służbę Więzienną, problem jest marginalny (dwa zdarzenia dotyczące przestępstw korupcyjnych w 2022 r. oraz brak w 2023 r.²⁷), jednocześnie należy założyć, że zdarzenia korupcyjne stanowi ciemną liczbę przestępstw²⁸.

Korupcja jako negatywne zjawisko wpływa również na etykę zawodową funkcjonariuszy. Zgodnie z zaleceniami funkcjonariusz Służby Więziennej powinien wystrzegać się korupcji oraz zwalczać wszelkie jej przejawy. Za czyn korupcyjny i zarazem naruszenie zasad etycznych uznawane jest nie tylko wykorzystywanie własnej pozycji i stanowiska w celu osiągania korzyści, lecz również wykorzystywanie informacji niezgodnie z jej przeznaczeniem, w tym przekazywanie ich osobom nieupoważnionym²⁹. Może również dotyczyć nieoczywistych sytuacji, takich jak przemyt leków do jednostek penitencjarnych³⁰.

Sytuacje potencjalnie naruszające godność osób pozbawionych wolności

Niewątpliwie zarówno w polskim, jak i w międzynarodowym porządku prawnym zawarto szczegółowe przepisy dotyczące ochrony praw człowieka w odniesieniu do osób pozbawionych wolności. Z jednej strony wynikają one z potrzeby przeciwdziałania stygmatyzacji osób pozbawionych wolności, z drugiej zaś regulują sposoby funkcjonowania jednostek penitencjarnych³¹.

Zakłady karne i areszty śledcze podlegają kontroli i wizytacji ze strony Rzecznika Praw Obywatelskich w ramach Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur. W minionych latach powstały co najmniej trzy raporty, w których stwierdzono, że we wskazanych jednostkach penitencjarnych mogło dochodzić do nieprawidłowości w tym tortur i niehumanitarnego traktowania oraz poniżania. W Zakładzie Karnym w Barczewie, zgodnie z raportem z 17 stycznia 2023 r., wskazano następujące zarzuty: „W zakładzie dochodzi do aktów przemocy ze strony niektórych funkcjonariuszy względem osadzonych, w tym do tortur, niehumanitarnego i poniżającego traktowania. Osadzeni są wyciągani z celi, doprowadzani do pomieszczeń niemonitorowanych, gdzie następnie są bici, obrażani, zastraszani, podduszani a nawet podtapiani (tzw. *waterboarding*). W niektórych przypadkach funkcjonariusze zakładają więźniom na głowę czarny worek lub mokry ręcznik”³².

²⁶ A. Drózd, *Bezpieczeństwo środowiska penitencjarnego w Polsce*, [w:] H. Wyrębek, M. Sutryk, A. Ślifirczyk, M. Truba, M. Berendt-Marchel (red.), *XX Konferencja Studenckich i Doktoranckich Kół Naukowych. Nauka i sztuka młodych wobec zagrożeń współczesnego świata*, Siedlce 2023, s. 67.

²⁷ Roczna informacja statystyczna...

²⁸ M. Kotowska, *Zagrożenie zjawiskiem korupcji ze strony członków zorganizowanych grup przestępczych z perspektywy funkcjonariuszy Służby Więziennej*, „Studia Prawnoustrojowe” 2015, nr 27, s. 149.

²⁹ J. Kowalczyk, *Znaczenie etyki zawodowej funkcjonariuszy Służby Więziennej*, „Studia Administracji i Bezpieczeństwa” 2023, nr 15, s. 76.

³⁰ Szerzej: B. Zajac, *Nielegalny obrót lekami w warunkach izolacji więziennej*, „Biuletyn Kryminologiczny” 2023, nr 30, s. 223.

³¹ K. Nawrocka, J. Zozuła, *Funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami w warunkach izolacji więziennej*, Warszawa 2020, s. 26.

³² *Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Zakładu Karnego w Barczewie*, Warszawa 2023, s. 18–19.

Kolejnym miejscem, gdzie przeprowadzono wizytację, był Zakład Karny w Tarnowie. „W zakładzie może dochodzić do aktów przemocy ze strony niektórych funkcjonariuszy względem osadzonych, w tym do niehumanitarnego i poniżającego traktowania. W trakcie rozmów indywidualnych osadzeni wskazywali, że mieli być wyciągani z celi, doprowadzani do pomieszczeń niemonitorowanych, a następnie bici. Do przemocy najczęściej miało dochodzić w dyżurkach oddziałowych”³³. W Zakładzie Karnym w Potulicach stwierdzono, że „w jednostce może dochodzić do aktów przemocy fizycznej i psychicznej ze strony niektórych funkcjonariuszy”³⁴. Z uwagi na liczbę zarzutów sformułowanych w raportach oraz ich rodzaj, podlegają one dalszej analizie przez sądy. W tej materii odnotowano też liczne doniesienia medialne opisujące potencjalne naruszenia.

W raportach w znacznej mierze dominowały doniesienia dotyczące przemocy. Jak słusznie zauważa Agnieszka Lewicka-Zelent, osadzeni nie darzą życzliwością funkcjonariuszy Służby Więziennej, wskazując, że dopuszczają się oni wobec osób pozbawionych wolności łamania podstawowych praw oraz przemocy. Zarzucają ponadto prowokowanie sytuacji agresywnych oraz działalność na szkodę osób pozbawionych wolności. Zarzuty takie kierowane są często bezpodstawnie i wynikają z konfliktu interesu obu grup³⁵.

Zgony osób pozbawionych wolności

Jak wskazuje Ewa Dawidziuk, w izolacji więziennej występują zgony naturalne oraz nienaturalne. Do drugiej kategorii należą samobójstwa, zabójstwa, wypadki skutkujące śmiercią, związane z przedawkowaniem narkotyków oraz dopalaczy. Osobną grupę stanowią zgony w wyniku stosowania środków przymusu bezpośredniego czy też tortur³⁶. Część zdarzeń zaklasyfikowana jest również jako autoagresja, która kończy się zgonem. W szczególności w zakładach karnych takie akty przybierają zróżnicowaną formę – od łagodnych pocięć i połyków po urazy głowy dotyczące skoku z wysokości i głodówki. Stosują je zróżnicowane grupy osób pozbawionych wolności, często również w celu wymuszenia określonej decyzji administracji więziennej (mają one charakter instrumentalny). Jednocześnie należy przyjąć, że każda próba autoagresji może skończyć się zgonem, chociażby z uwagi na nieprzewidziane ich skutki i rozmiar³⁷.

Osoby, wobec których istnieje uzasadnione podejrzenie możliwości dokonania próby samobójczej lub autoagresji, obejmuje się obserwacją m.in. za pomocą systemu kamer. Decyzję taką podejmuje właściwy dyrektor jednostki (decyzja ma charakter fakultatywny)

³³ *Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Zakładu Karnego w Tarnowie*, Warszawa 2024, s. 14.

³⁴ *Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Zakładu Karnego w Potulicach*, Warszawa 2023, s. 17.

³⁵ A. Lewicka-Zelent, S. Huczak-Kapłuk, *Przemoc w warunkach izolacji więziennej*, „Probacja” 2021, nr 1, s. 17–18.

³⁶ E. Dawidziuk, *Zgony osób pozbawionych wolności w warunkach izolacji penitencjarnej w Polsce*, „Studia Prawnoustrojowe” 2024, nr 63, s. 69.

³⁷ Szerzej: K. Linowski, I. Wysocki, *Agresja, autoagresja i przemoc w życiu człowieka*, Radom 2012, s. 95–99.

w oparciu o przesłankę konieczności obserwacji jego stanu zdrowia lub konieczności zapewnienia mu bezpieczeństwa³⁸. Zdecydowanie jest to przesłanka o charakterze nie-ostrym, dająca swobodę kierowania osadzonych do odbywania kary w celach objętych monitoringiem. W praktyce stosowana jest m.in. wobec tzw. osadzonych medialnych, czyli pozostających w sferze zainteresowań środków masowego przekazu³⁹.

Negatywny wizerunek Służby Więziennej w mediach – wybrane przykłady

Służba Więzienna w mediach przedstawiana jest najczęściej w kontekście negatywnych wydarzeń, które miały miejsce w jednostkach penitencjarnych, konwojach lub też w sytuacji osadzania tzw. osób medialnych. W następnej części niniejszego artykułu przedstawiono przykłady publikacji (na łamach różnych mediów), opisujących więzienną rzeczywistość.

Najczęściej w mediach przedstawiane są sytuacje dotyczące stosowania przemocy wobec osób pozbawionych wolności. O potencjalnej sytuacji, która miała mieć miejsce w Zakładzie Karnym w Barczewie informowały wybrane media w kraju. W artykułach kładziono nacisk na negatywne przesłanie oraz chwytliwe nagłówki, takie jak: „Barczewo. Tortury, bicie, podduszanie i niszczenie skarg. Horror więźniów wyszedł na jaw”⁴⁰; „Mroczny zakątek. Duszenie, topienie, rażenie paralizatorem. Tak wyglądał terror w więzieniu w Barczewie”⁴¹; „Tortury w Barczewie. Drwina z prawa, śmiech ze sprawiedliwości”⁴²; „Tortury, podduszanie i podtapianie w zakładzie karnym? Wstrząsający raport”⁴³; „Funkcjonariusze Zakładu Karnego w Barczewie torturowali więźniów? Prokuratura prowadzi śledztwo”⁴⁴.

We wskazanych artykułach przedstawiono wybiórcze elementy z raportu Rzecznika Praw Obywatelskich, wskazując na liczne przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy, stosowanie tortur oraz przemocy. Jednocześnie są one nadal analizowane przez właściwe organy wymiaru sprawiedliwości.

³⁸ M. Niedźwiedzka, *Monitoring jako środek zwiększający poziom bezpieczeństwa zakładów karnych*, „Probacja” 2019, nr 4, s. 103.

³⁹ J. Werbiński, *Monitorowy – rola i zadania w systemie bezpieczeństwa penitencjarnego*, „The Prison System Review” 2022, nr 115, s. 220.

⁴⁰ *Barczewo. Tortury, bicie, podduszanie i niszczenie skarg. Horror więźniów wyszedł na jaw*, <https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2023-02-02/barczewo-tortury-bicie-podduszanie-i-niszczenie-skarg-horror-wiezniov-wyszedl-na-jaw/> (data dostępu: 20.06.2025).

⁴¹ T. Pajczek, *Mroczny zakątek. Duszenie, topienie, rażenie paralizatorem. Tak wyglądał terror w więzieniu w Barczewie*, <https://wiadomosci.onet.pl/olsztyn/mroczny-zakatek-o-ktorym-w-wiezieniu-mowia-siedziba-inspektorow-wstrzasajace-wyznanie/bgshwq1> (data dostępu: 20.06.2025).

⁴² K. Przyborska, *Tortury w Barczewie. Drwina z prawa, śmiech ze sprawiedliwości*, <https://krytyka-polityczna.pl/kraj/barczewo-wiezienie-tortury-ministerstwo-sprawiedliwosci/> (data dostępu: 20.06.2025).

⁴³ D. Szczyrbowski, *Tortury, podduszanie i podtapianie w zakładzie karnym? Wstrząsający raport*, <https://wydarzenia.interia.pl/warminsko-mazurskie/news-tortury-podduszanie-i-podtapianie-w-zakladzie-karnym-wstrzas,nId,6570551> (data dostępu: 20.06.2025).

⁴⁴ *Funkcjonariusze Zakładu Karnego w Barczewie torturowali więźniów? Prokuratura prowadzi śledztwo*, <https://gazetaolsztynska.pl/elk/904658,Funkcjonariusze-Zakladu-Karnego-w-Barczewie-torturowali-wieznio-w-Prokuratura-prowodzi-sledztwo.html> (data dostępu: 20.06.2025).

Oczywiście Zakład Karny w Barczewie to nie jedyna jednostka penitencjarna, w której potencjalnie stosowano przemoc czy wręcz tortury wobec osób pozbawionych wolności. Artykuły dotyczące potencjalnych nieprawidłowości dotyczą również Aresztu Śledczego w Olsztynie⁴⁵, Aresztu Śledczego w Tarnowskich Górach⁴⁶ czy Zakładu Karnego we Włocławku⁴⁷. W mediach informowano również o zatrzymaniu ks. Michała Olszewskiego w związku z podejrzeniem nieprawidłowości związanych z realizacją Funduszu Sprawiedliwości⁴⁸. W tym przypadku w komunikacie opublikowanym na stronie internetowej Służba Więzienna odniosła się do licznych zarzutów stawianych wobec działań zakładu karnego, w którym osadzono ks. Olszewskiego. Można w nim przeczytać wyjaśnienia dotyczące m.in.: nadmiernego stosowania kajdanek zakładanych na ręce przy każdym opuszczeniu celi mieszkalnej i innych pomieszczeń, naruszenia prawa do niekrepującego korzystania z urządzeń sanitarnych w celi mieszkalnej, naruszenia w postaci niezrealizowania zalecenia o kontroli lekarskiej osadzonego raz w miesiącu, sformułowanego w związku z objęciem osadzonego szczególną ochroną, niewyposażenia celi przejściowej, w której przebywał tymczasowo aresztowany, w czajnik elektryczny, czy też długiego oczekiwania tymczasowo aresztowanego na przyznanie wyżywienia dietetycznego. Jak wskazuje Służba Więzienna, „ks. Michał O. przyjmował posiłki dostarczane przez administrację więzienną o odpowiedniej wartości odżywczej, w tym co najmniej jeden posiłek gorący. W związku z wnioskiem obrońcy lekarz, po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną dostarczoną od lekarza zewnętrznego, zlecił dietę leczniczą. Trwało to niespełna 2 tygodnie. Ks. Michał O. regularnie robił zakupy w kantynie. Dodatkowo dwa razy w tygodniu mógł korzystać z wyżywienia spoza aresztu śledczego”⁴⁹. Zatem sposób traktowania osadzonego, wobec którego zastosowany był tymczasowy areszt, wypełniał przepisy Kodeksu karnego wykonawczego⁵⁰.

Kolejnym szeroko opisywanym zagadnieniem są zarzuty korupcyjne. Wśród przykładów można wskazać zdarzenia z następujących jednostek penitencjarnych. „Zarzut korupcji dla byłych funkcjonariuszy Zakładu Karnego w Nowogardzie. Przed sądem stanie 10 osób”⁵¹, gdzie wskazano, że funkcjonariusze oskarżeni byli o dokonanie ponad

⁴⁵ A. Sawczuk, *Olsztyn, Barczewo. „Nie traktuj nas jak ludzi”. Były osadzony ujawnia szokujące realia więziennego życia*, <https://www.olsztyn.com.pl/arttykul,nie-traktuja-nas-jak-ludzi-byly-osadzony-ujawnia-szokujace-realia-wieziennego-zycia,41469.html> (data dostępu: 20.06.2025).

⁴⁶ T. Pajaczek, *Usłyszał od strażnika, co go czeka. Myślał, że to żart. Wkrótce znalazł się w pokoju bez kamer*, <https://wiadomosci.onet.pl/kraj/uslyszal-od-straznika-co-go-czeka-myslal-ze-to-zart-wkrotce-znalazl-sie-w-pokoju-bez/x9tmjdjz> (data dostępu: 20.06.2025).

⁴⁷ B. Obałkowska, *„Bity po całym ciecie i głowie (...) był podduszany”. Prokuratura bada czy doszło do pobicia w Zakładzie Karnym*, <https://www.portalwloclawek.pl/arttykul/12849,bity-po-calym-ciecie-i-glowie-byl-podduszany-prokuratura-bada-czy-doszlo-do-pobicia-w-zakladzie-karnym> (data dostępu: 20.06.2025).

⁴⁸ T. Jurczak, *Ks. Michał Olszewski niewłaściwie traktowany? RPO: Tortur nie było, ale potwierdzono liczne zarzuty*, <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/kraj/arttykuly/9696749,ks-michal-olszewski-niewlasciwie-traktowany-rpo-tortur-nie-bylo-al.html> (data dostępu: 20.06.2025).

⁴⁹ *Ks. Michał O. nie był torturowany – wynika z postępowania Rzecznika Praw Obywatelskich*, <https://sw.gov.pl/aktualnosc/centralny-zarzad-szluby-wieziennnej-ks-michal-o-nie-byl-torturowany-wynika-z-postepowania-rzeczniaka-praw-obywatelskich> (data dostępu: 20.06.2025).

⁵⁰ Zob. art. 216 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2024 r., poz. 706).

⁵¹ P. Zapotoczny, *Zarzuty korupcji dla byłych funkcjonariuszy Zakładu Karnego w Nowogardzie. Przed sądem stanie 10 osób*, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,30754670,byli-funkcjonariusze-szluby-wieziennnej-trafia-przed-sad-sprawa.html> (data dostępu: 20.06.2025).

50 przestępstw korupcyjnych; „Korupcja i handel narkotykami w areszcie. 100 zł za telefon 500 za przesyłkę”⁵², opisujący zdarzenia korupcyjne, sposoby i metody w areszcie śledczym na warszawskiej Białolece; „Wrocław: Seks za pieniądze i korupcja w więzieniu na Kleczkowskiej. Trwa wiele śledztw”⁵³ – artykuł dotyczył potencjalnego handlu ludźmi i wykorzystywaniu osadzonych kobiet przez innych osadzonych za zgodą funkcjonariuszy Służby Więziennej; „Korupcja w Zakładzie Karnym w Iławie”⁵⁴, przedstawiający opis zdarzeń korupcyjnych jednego z wychowawców iławskiej jednostki.

Media, spełniając swoją rolę informowania, przedstawiły również opisy zdarzeń dotyczących ucieczek z konwojów realizowanych przez Służbę Więzienną w Zamościu, gdzie osadzony uciekł ze szpitala⁵⁵ oraz drugiej sytuacji dotyczącej ucieczki osoby tymczasowo aresztowanej podczas realizowania czynności konwojowej w szpitalu psychiatrycznym⁵⁶. We wskazanych przykładach nie tylko istniał ważny interes społeczny informowania o tym fakcie, lecz również wskazano na liczne przekroczenia uprawnień i niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariuszy.

Media przedstawiają również opisy zgonów w izolacji więziennej. Przykładem są doniesienia medialne dotyczące zgonu w Zakładzie Karnym we Wrocławiu⁵⁷, ze wskazaniem na relację świadka (również osoby pozbawionej wolności) odnośnie do stosowania przemocy przez strażników Służby Więziennej. W rzeczonym artykule stwierdzono m.in., że „z relacji świadka, do którego dotarł Onet, wynika jednak, że strażnicy, zamiast obezwładnić mężczyznę, zakuć w kajdanki i wprowadzić do izolatki, katowali go”. Warto nadmienić, że zarówno cela izolacyjna (jako kara dyscyplinarna), jak również cela zabezpieczająca (będąca środkiem przymusu bezpośredniego) są monitorowane, co wyklucza stosowanie przemocy⁵⁸.

Podsumowanie

Służba Więzienna realizuje swoje zadania w obrębie jednostek penitencjarnych w sposób odmienny od innych służb. Jest to praca często niewidoczna i nieznana szerszemu gronu odbiorców, stąd też wiele nieprawdziwych, często krzywdzących

⁵² *Korupcja i handel narkotykami w areszcie. 100 zł za telefon, 500 za przesyłkę*, <https://www.money.pl/gospodarka/korupcja-i-handel-narkotykami-w-areszcie-100-zl-za-telefon-500-za-przesylke-6665318428224288a.html> (data dostępu: 20.06.2025).

⁵³ P. Kaszuwara, *Wrocław: seks za pieniądze i korupcja w więzieniu na Kleczkowskiej? Trwa wiele śledztw*, <https://www.radiowroclaw.pl/articles/view/63439/Wroclaw-Seks-za-pieniadze-i-korupcja-w-wiezieniu-na-Kleczkowskiej-Trwa-wiele-sledztw> (data dostępu: 20.06.2025).

⁵⁴ *Korupcja w Zakładzie Karnym w Iławie*, <https://gazetaolsztynska.pl/ilawa/240241,Korupcja-w-Zakladzie-Karnym-w-Ilawie.html> (data dostępu: 20.06.2025).

⁵⁵ *Niebawem miał wyjść na wolność, postanowił uczynić to wcześniej. Więzień uciekł z konwoju*, <https://www.lublin112.pl/niebawem-mial-wyjsc-na-wolnosc-postanowil-uczynic-to-wczesniej-wiezien-uciek-l-z-konwoju/> (data dostępu: 20.06.2025).

⁵⁶ *Ucieczka osadzonego z konwoju. „Osób, które przyczyniły się do tego zdarzenia może być więcej”*, <https://radio.lublin.pl/2024/11/ucieczka-osadzonego-z-konwoju-osob-ktore-przyczynily-sie-do-tego-zdarzenia-moze-byc-wiecej/> (data dostępu: 20.06.2025).

⁵⁷ T. Pajaczek, *Śmierć we wrocławskim więzieniu. Ujawniamy relację świadka: „Katowali go, kopali po głowie”*, <https://wiadomosci.onet.pl/kraj/smierc-po-interwencji-straznikow-we-wroclawskim-wiezieniu-naoczny-swiatek-katowali-go/r9wemlb> (data dostępu: 20.06.2025).

⁵⁸ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 czerwca 2013 r. w sprawie celi zabezpieczającej i izby izolacyjnej (Dz.U. z 2013 r., poz. 638).

informacji na temat funkcjonowania więziennictwa oraz samych funkcjonariuszy Służby Więziennej. Informacje, które trafiają do mediów, często są jednostronną narracją osób, które system więziennictwa mógł narazić na nieprawidłowości, co oczywiście mogło mieć miejsce. Jak w każdej instytucji, także i więziennictwie zdarzają się patologie, przekroczenia, a wręcz łamanie prawa, którym należy bezwzględnie przeciwdziałać. Nie ma bowiem zgody na działania korupcyjne, niewymuszoną przemoc i agresję, zarówno ze strony funkcjonariuszy, jak i osób pozbawionych wolności. Wszelkie działania Służby Więziennej muszą być bowiem oparte na przepisach prawa, a zarazem dalece transparentne dla organów i instytucji nadzorujące funkcjonowanie zakładów karnych i aresztów śledczych.

Media pełnią znaczącą rolę w przedstawianiu więziennej rzeczywistości. Jednak ważne, by czyniły to w sposób rzetelny. Przedstawianie informacji dotyczących zdarzeń – czy to korupcyjnych, czy też uciezek osób pozbawionych wolności – są istotne jest z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania formacji. Potencjalnie pozwoli to na uniknięcie szkodliwych zachowań w przyszłości, jak również wpłynie na lepszą pracę samych funkcjonariuszy. Szczególnie ważne jest to w sytuacji osadzania w zakładach karnych lub stosowaniu tymczasowego aresztowania tzw. osób medialnych.

Media często stosują mocną retorykę czy też formułują zarzuty, opierając się na ogólnodostępnych raportach Rzecznika Praw Obywatelskich. Wybierają z nich tylko odpowiednie fragmenty, nie wskazując szerszego kontekstu. Ważna tutaj wydaje się rola rzeczników prasowych jednostek, która będzie opierała się na dwukierunkowych działaniach na linii administracja więzienna – media⁵⁹. Pozwoli to potencjalnie uniknąć nieprawidłowego przekazu medialnego, jak również wpłynie na lepszy odbiór pracy więźniaków i wskazać na jej rzeczywisty obraz oraz trudności, z którymi mierzy się personel.

Nie oznacza to jednak, że o Służbie Więziennej media piszą wyłącznie w sposób negatywny. Istnieje wiele przykładów, gdzie działania funkcjonariuszy Służby Więziennej są opisywane w sposób pozytywny. Najczęściej dotyczą one ratowania życia i zdrowia innej osoby⁶⁰ czy też pomocy w zatrzymaniu sprawcy przestępstwa⁶¹.

BIBLIOGRAFIA

Literatura

- Chronowska-Sioła E., *Wybrane problemy współczesnej polityki penitencjarnej w Polsce*, „Świat Idei i Polityki” 2023, nr 1.
Dawidziuk E., *Zgony osób pozbawionych wolności w warunkach izolacji penitencjarnej w Polsce*, „Studia Prawnoustrojowe” 2024, nr 63.

⁵⁹ Szerzej: S. Gawroński, *Relacje Służby Więziennej z mediami – diagnoza i postulaty*, „Przegląd Więziennictwa Polskiego” 2012, nr 74–75, s. 147.

⁶⁰ Funkcjonariusz Służby Więziennej ze Sztumu uratował życie dziecku, <https://gdansk.naszemiasto.pl/funkcjonariusz-sluzby-wieziennej-ze-sztumu-uratowal-zycie-dziecku/ar/c16-1472387> (data dostępu: 20.06.2025).

⁶¹ Funkcjonariusz Służby Więziennej pomógł zatrzymać sprawcę zabójstwa, <https://sw.gov.pl/aktualnosc/okregowy-inspektorat-sluzby-wieziennej-w-katowicach-bohaterskie-ujecie-sprawcy-zabojstwa> (data dostępu: 20.06.2025).

- Dróżdż A., *Bezpieczeństwo środowiska penitencjarnego w Polsce*, [w:] H. Wyrębek, M. Sutryk, A. Ślifirczyk, M. Truba, M. Berendt-Marchel, *XX Konferencja Studenckich i Doktoranckich Kół Naukowych. Nauka i sztuka młodych wobec zagrożeń współczesnego świata*, Siedlce 2023.
- Fuch G., *Gwarancje proceduralne zapewnienia osobistego bezpieczeństwa cudzoziemcom osadzonych w jednostkach penitencjarnych w Polsce*, „Europejski Przegląd Prawa i Stosunków Międzynarodowych” 2023, nr 3.
- Gawroński S., *Relacje Służby Więziennej z mediami – diagnoza i postulaty*, „Przegląd Więziennictwa Polskiego” 2012, nr 74–75.
- Gospodarowicz Z., *Ewolucja doktryny ochronnej – wymuszona zewnątrznie konieczność czy świadomy proces humanizacji*, „Roczniki Pedagogiczne” 2019, t. 11.
- Gromek P., Kośmider T., Kuryłowicz M., Woźniak A., *Problematyka funkcjonowania obiektu penitencjarnego w sytuacji wystąpienia katastrof w Polsce – badania fokusowe*, „The Prison System Review” 2022, nr 117.
- Helios J., Jedlecka W., Kalisz T., *Zakład karny i szkoła jako przykłady instytucji totalnych*, Wrocław 2020.
- Kotowska M., *Zagrożenie zjawiskiem korupcji ze strony członków zorganizowanych grup przestępczych z perspektywy funkcjonariuszy Służby Więziennej*, „Studia Prawnoustrojowe” 2015, nr 27.
- Kotowska M., Zając B., *Problematyka korupcji w warunkach penitencjarnych w opinii funkcjonariuszy Służby Więziennej*, „The Prison System Review” 2023, nr 118.
- Kowalczyk J., *Znaczenie etyki zawodowej funkcjonariuszy Służby Więziennej*, „Studia Administracji i Bezpieczeństwa” 2023, nr 15.
- Lewandowski L., *Zadania Służby Więziennej na rzecz bezpieczeństwa państwa – kierunki zmian*, „Wiedza Obronna” 2019, nr 1–2.
- Lewicka-Zelent A., Huczak-Kapluk S., *Przemoc w warunkach izolacji więziennej*, „Probacja” 2021, nr 1.
- Lewicka-Zelent A., Pira F., Grudziwska E., *Polish prison from media and real life perspective. Student's opinions based on the „deep water” series and academic knowledge*, „Prawo w Działaniu” 2024, nr 59.
- Linowski K., Wysocki I., *Agresja, autoagresja i przemoc w życiu człowieka*, Radom 2012.
- Migdał J., *Służba Więzienna – model a rzeczywistość. Próba oceny*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2005, z. 1.
- Miśkiewicz K., *Who was I? The dual role of the resercher of study – „dirty work” in the field by family probation officers in Poland*, „Przegląd Badań Edukacyjnych” 2024, nr 1(46).
- Mojs E., Nowogrodzka A., *Sytuacje trudne i traumatyczne w pracy funkcjonariusza więziennictwa*, „International Journal of New Economics and Social Sciences” 2023, nr 7(23).
- Nawrocka K., Zozula J., *Funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami w warunkach izolacji więziennej*, Warszawa 2020.
- Niełacznia M., *Mechanizm niedoskonały? Dobra administracja więzienna – ustalenia i konkluzje badawcze*, Warszawa 2017.

- Nosarzewska-Boczek M., *Bezpieczeństwo funkcjonariuszy Służby Więziennej*, „Zeszyty Naukowe Pro Publico Bono” 2020, nr 1.
- Nowogrodzka A., Kulawik K., *Realizacja ustawowych zadań Służby Więziennej a warunki pełnienia służby przez funkcjonariuszy Służby Więziennej*, [w:] M. Szewczyk, S. Grzesiak (red.), *Potencjał kadrowy Służby Więziennej w kontekście wykonywanych zadań służbowych*, Warszawa 2022.
- Poklek R., *Motywacja zawodowa funkcjonariuszy rozpoczynających pracę w zawodzie więziennika*, „Forum Socjologiczne” 2020, nr 10.
- Poklek R., *Zarys psychologii penitencjarnej. Pomiędzy teorią a praktyką*, Poznań 2016.
- Snopek M., *Etat za wielkim murem, czyli o istocie personelu więziennego*, „International Journal of New Economics and Social Sciences” 2023, nr 4(20).
- Rejman J., *Zmiana w polskim systemie więziennictwa. Ograniczenia i możliwości*, Warszawa 2013.
- Szarżala D., *Patologiczne zachowania więźniów w kontekście izolacji i resocjalizacji penitencjarnej*, Warszawa 2013.
- Pomiankiewicz J., *Stres i wypalenie zawodowe funkcjonariuszy Służby Więziennej – uwarunkowania, przejawy, konsekwencje. Zarys problemu*, „Przegląd Więziennictwa Polskiego” 2010, nr 67.
- Urlińska M., Urlińska M., *Funkcjonariusz Służby Więziennej – obszar problemów wpisanych w rolę społeczną*, „Pedagogika Christiana” 2015, nr 2(36).
- Werbiński J., *Monitorowy – rola i zadania w systemie bezpieczeństwa penitencjarnego*, „The Prison System Review” 2022, nr 115.
- Zając B., *Nielegalny obrót lekami w warunkach izolacji więziennej*, „Biuletyn Kryminologiczny” 2023, nr 30.
- Zając B., *Współczesne problemy więziennictwa z perspektywy funkcjonariuszy Służby Więziennej*, „Studia Prawnicze KUL” 2022, nr 3(91).
- Zając B., *Wybrane problemy współczesnego więziennictwa w Polsce*, „Kortowski Przegląd Prawniczy” 2022, nr 1.

Akty prawne

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2024 r., poz. 706).
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 czerwca 2013 r. w sprawie celi zabezpieczającej i izby izolacyjnej (Dz.U. z 2013 r., poz. 638).

Źródła internetowe

- Barczewo. Tortury, bicie, podduszanie i niszczenie skarg. Horror więźniów wyszedł na jaw, <https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2023-02-02/barczewo-tortury-bicie-podduszanie-i-niszczenie-skarg-horror-wiezniow-wyszedl-na-jaw/>.
- Funkcjonariusz Służby Więziennej pomógł zatrzymać sprawcę zabójstwa, <https://sw.gov.pl/aktualnosc/okregowy-inspektorat-sluzby-wieziennej-w-katowicach-bohaterskie-ujecie-sprawcy-zabojstwa>.

- Funkcjonariusz Służby Więziennej ze Sztumu uratował życie dziecku*, <https://gdansk.naszemiasto.pl/funkcjonariusz-sluzby-wieziennej-ze-sztumu-uratowal-zycie/ar/c16-1472387>.
- Funkcjonariusze Zakładu Karnego w Barczewie torturowali więźniów? Prokuratura prowadzi śledztwo*, <https://gazetaolsztynska.pl/elk/904658,Funkcjonariusze-Zakladu-Karnego-w-Barczewie-torturowali-wiezniow-Prokuratura-prowodzi-sledztwo.html>.
- Jurczak T., Ks. Michał Olszewski niewłaściwie traktowany? RPO: Tortur nie było, ale potwierdzono liczne zarzuty, <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/kraj/artykuly/9696749,ks-michal-olszewski-niewlasciwie-traktowany-rpo-tortur-nie-bylo-al.html>.
- Kaszuwara P., Wrocław: seks za pieniądze i korupcja w więzieniu na Kleczkowskiej? Trwa wiele śledstw, <https://www.radiowroclaw.pl/articles/view/63439/Wroclaw-Seks-za-pieniadze-i-korupcja-w-wiezieniu-na-Kleczkowskiej-Trwa-wiele-sledstw>.
- Korupcja i handel narkotykami w areszcie. 100 zł za telefon, 500 za przesyłkę*, <https://www.money.pl/gospodarka/korupcja-i-handel-narkotykami-w-areszcie-100-zl-za-telefon-500-za-przesylke-6665318428224288a.html>.
- Korupcja w Zakładzie Karnym w Ilawie*, <https://gazetaolsztynska.pl/ilawa/240241,Korupcja-w-Zakladzie-Karnym-w-Ilawie.html>.
- Ks. Michał O. nie był torturowany – wynika z postępowania Rzecznika Praw Obywatelskich, <https://sw.gov.pl/aktualnosc/centralny-zarzad-sluzby-wieziennej-ks-michal-o-nie-by-l-torturowany-wynika-z-postepowania-rzecznika-praw-obywatelskich>.
- Niebawem miał wyjść na wolność, postanowił uczynić to wcześniej. Więzień uciekł z konwoju*, <https://www.lublin112.pl/niebawem-mial-wyjsc-na-wolnosc-postanowil-uczynic-to-wczesniej-wiezien-uciek-l-z-konwoju/>.
- Obalkowska B., „Bity po całym ciele i głowie (...) był podduszany”. Prokuratura bada czy doszło do pobicia w Zakładzie Karnym, <https://www.portalwloclawek.pl/artykul/12849,bity-po-calym-ciele-i-glowie-by-l-podduszany-prokuratura-bada-czy-doszlo-do-pobicia-w-zakladzie-karnym>.
- Pajączek T., Mroczny zakątek. Duszenie, topienie, rażenie paralizatorem. Tak wyglądał terror w więzieniu w Barczewie, <https://wiadomosci.onet.pl/olsztyn/mroczny-zakatek-o-ktorym-w-wiezieniu-mowia-siedziba-inspektorow-wstrzasajace-wyznanie/bgshwq1>.
- Pajączek T., Śmierć we wrocławskim więzieniu. Ujawniamy relację świadka: „Katowali go, kopali po głowie”, <https://wiadomosci.onet.pl/kraj/smierc-po-interwencji-straznikow-we-wroclawskim-wiezieniu-naoczny-swiadek-katowali-go/r9wemlb>.
- Pajączek T., Usłyszał od strażnika, co go czeka. Myślał, że to żart. Wkrótce znalazł się w pokoju bez kamer, <https://wiadomosci.onet.pl/kraj/uslyszal-od-straznika-co-go-czeka-myslal-ze-to-zart-wkrotce-znalazl-sie-w-pokoju-bez/x9tmdjz>.
- Przyborska K., Tortury w Barczewie. Drwina z prawa, śmiech ze sprawiedliwości, <https://krytykapolityczna.pl/kraj/barczewo-wiezienie-tortury-ministerstwo-sprawiedliwosci/>.
- Sawczuk A., Olsztyn, Barczewo. „Nie traktują nas jak ludzi”. Były osadzony ujawnia szokujące realia więziennego życia, <https://www.olsztyn.com.pl/artykul,nie-traktuja-nas-jak-ludzi-byly-osadzony-ujawnia-szokujace-realia-wieziennego-zycia,41469.html>.

- Szczyrbowski D., *Tortury, podduszanie i podtapianie w zakładzie karnym? Wstrząsający raport*, <https://wydarzenia.interia.pl/warminsko-mazurskie/news-tortury-podduszanie-i-podtapianie-w-zakladzie-karnym-wstrzas,nId,6570551>.
- Ucieczka osadzonego z konwoju. „Osób, które przyczyniły się do tego zdarzenia może być więcej”, <https://radio.lublin.pl/2024/11/ucieczka-osadzonego-z-konwoju-osob-ktore-przyczynily-sie-do-tego-zdarzenia-moze-byc-wiecej/>.
- Zapotoczny P., *Zarzuty korupcji dla byłych funkcjonariuszy Zakładu Karnego w Nowogardzie. Przed sądem stanie 10 osób*, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,30754670,byli-funkcjonariusze-sluzby-wieziennej-trafia-przed-sad-sprawa.html>.

Negative media reception of the work of Prison Service officers

Summary

In this paper, issues related to the negative media message regarding the work of Prison Service officers are discussed. When writing about the Prison Service, the media often rely on a one-sided narrative, look for sensation and use controversial article titles. The paper indicates the reasons for the negative media message, which results from a lack of knowledge of the subject of work in prisons, a lack of understanding of the tasks carried out in Prison Service units. The following part indicates examples of media articles on negative events involving persons deprived of their liberty: corruption, violence and escapes of people from the convoy

Keywords: penal institution, media report, Prison Service officers, corruption, violations of dignity